

ป๊ะกว่าแชวปฆาเก่อญูอเล๊อ
อ่าลอเก๊อเล๊อเซ่คี

ป๊ะกว่าแชวปฆาเก่อญูอเล๊อ
อ่าลอเก๊อเล๊อเซ่คี

เรื่อง ณัฐวรา ประยูรพนา

ภาพ ศรัณย์รักษ์ สันติอรุโณทัย

เรียบเรียง อรอมล สันติอรุโณทัย

มีนาคม 2563

มูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์ (Foundation for Applied Linguistics) ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 และ 6

“โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยโดยนำภาษาถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้ (ทวิภาษา : กะเหรี่ยงสกอร์ – ไทย)”

Supporting Mother Tongue Based MLE Project in Ethnic Minority Communities in Thailand : Sgaw karen - Thai

ภายใต้การสนับสนุนของมูลนิธิเกื้อฝันเด็ก Child’s Dream Foundation (CDF)

ปฆา พ๊อมื่อโพ โอ่ะแว เซ๊อฆา ชี่นอ โล่ แกว๊ เล๊อ ทีนี ที๊ อ่ามี แว เล๊อ ปีพอ ปีวา ด๊อมูมู อ๊ะ โล่ แกว๊ เซ่อก๊อ มื่อะ โด่ะ ม๊ะ ลอฮ แพ๊ อ๊ะ โล่แกว๊ เน่ เต๊อ โจ่ ปีพอ อ๊ะ ตาเต๊อ มื่อะ เลอ บาฮ ด๊อ ต่า โม่ โล่แกว๊ อ่าซ๊ะ เล๊อ ก่า เศอ เต่อ มี

ด๊อ กว่า ตือ ต่าเล๊อ อ๊ะโค่ อ่าเคอ ที่ แว เล๊อ ซ่ามื๊อจื่อ เต๊อทู่ อ๊ะซ่า โด่ะ ร๊ะม๊ะ อ่าแว ก๊อ อ๊ะ เซ่อก๊อ กว่าแว ด๊อ แต๊ แว “อ่าลอ อ่อะ โด่ะ ม๊ะ ลอฮ” ปีวา แต๊ เชอ เม่ ญอ อ่า ลออ่อะ โด่ะม๊ะ แล เป่อ แลเบ อ่อะ ออ” แต๊ แว วี อ่า แว เซ๊อฆา เน่ แล เบ แว แพ๊ อ่า แล ตือ มูมู แต๊ แว “ซ่ามื๊อ จื่อ อ๊ะทู่ ท๊อ แล่ะ เจ๊อ ท่อ เต๊อบู่ะ บาฮ เป่อ เม๊ ท่อ เป่อ เม๊ ลอ เก๊อ เป่อจื๊อ เป๊อ ค่อ เก๊อก่า เป่อ แล ตือ เล๊อ ก่ะเคอ เต๊อทู่ มอฮ” บ่ะชา ปีพอ เดอ ปีวา เต่อเก๊อน่า แว บาฮ ด๊อ แต๊ มูมู “เน๊อ ท่อเม๊ เต๊อบู่ะ เน่ ค๊อ ต่า พื๊อี ปฆาคีฆา เป๊อ ท่อ เซ่ เซ เป่อ เต๊อ เป่อลี ต่า น๊อ มีบาฮ”

แต๊ แว วี ปีพอ เดอ ปีวา ท่อ เซ่ แว ลอฮ ด๊อ เบ อ่อะ ซ่ามือจื่อ อ่อะ แว วีะ โด่ะมา ลอฮ ด๊อ ควี่ะ ลอ เอ่ะ มูมู อ๊ะ ซ่ามื๊อจื่อ เจ่ฮ มูมู กว่า ท่อ โจ๊ แว ด๊อ บ่ะโย่ะ ต่า เล๊อ อ๊ะฆ่อ เน่ ลอฮ ด๊อ แต๊ โจ๊ บ่ะ แว อ๊ะต่า “เจ๊อ อ่อะ บ่ะลี เก ลอ เต่ ออ” ปีพอ แต๊ แว เป่อ เต๊อ เก ลอ ดี๊ บา

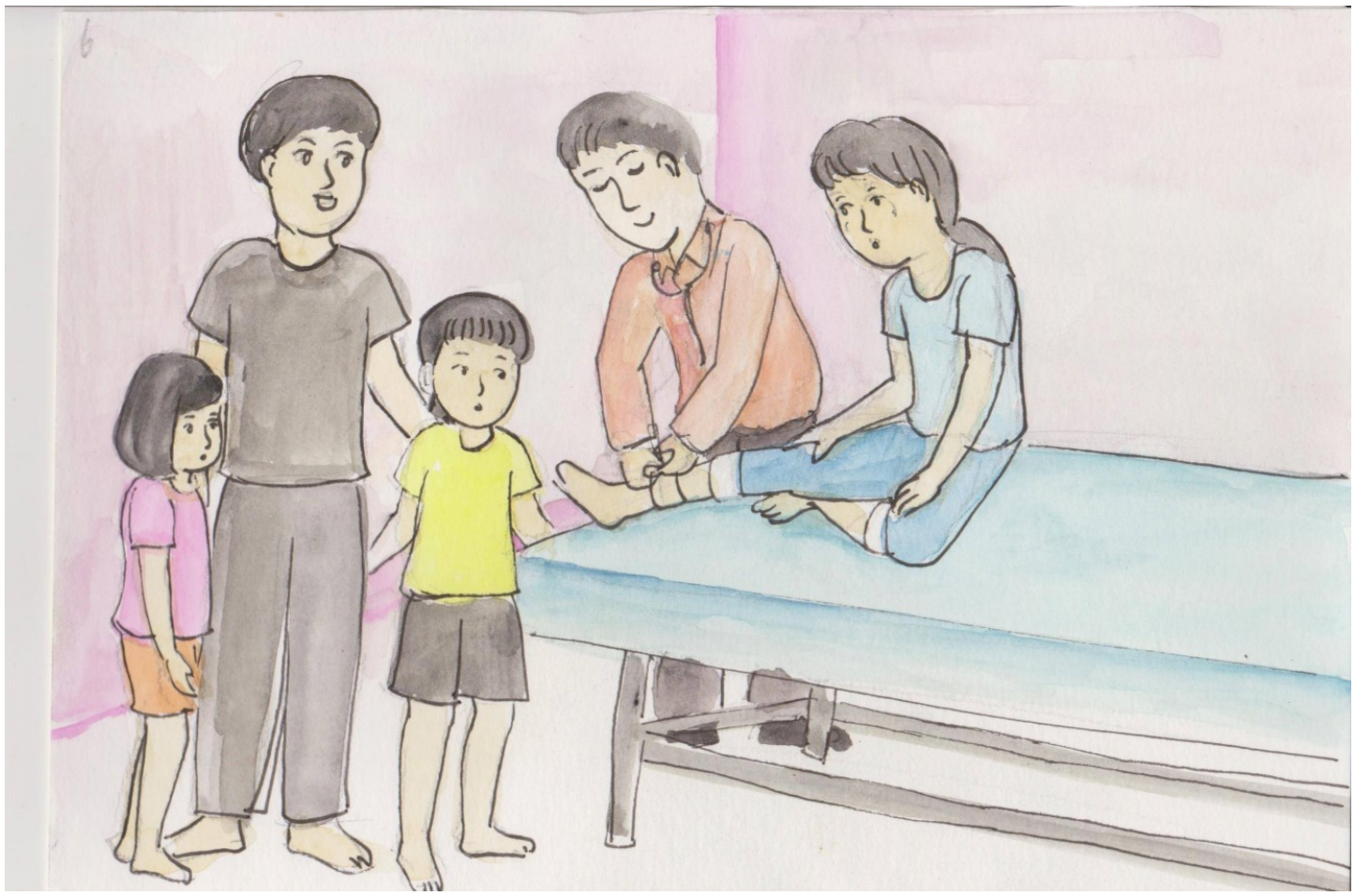
“เป่อ เก๊อ เบ อ่อะ ซ่ามื๊อจื่อ อ๊ะซ่า ร๊ะร๊ะ เป่อ เก๊อ เฮ ดู๊อ่อะ ปฆากะเคอ เจฮ” ปีพอเดอ ปีวา เบ แว ต่า ซ่าดี๊ ด๊อ ต่า เล๊อ เป๊อเต่อ โชโม่ แก๊ ท่อแว แพ๊ เล๊อ ปีวา เบซ่ามื๊อจื่อ เน่เซ่เด เล๊อ ปีวา ย่อ แว คา เน ก่า ปีวา ลอแท่ะ

มูมู ที่ แว จี่ะฅอ โอ่ะ ปีวา ปีพอ ลอ เป๊อ จี่อ แว เล๊อ เซ่คี จี่ะฅอ โอ่ะ ปีวา มูมู แต๊ ปีพอ “ปีวา อ๊ะ ค่อเดก่า” อ่า เซ๊อฆาเน่ พื๊อ โด่ะ ม๊ะ มูมู แต๊ ปีพอ เดอ ปีวา “พ่ะซู่ พ่ะซ๊ะ ด๊อ คือเน่ เซ่คีคา ด๊อ ปลี เจ๊อ ต่ะ โช อ๊ะค่อ” ปีพอ แต๊แว “เป๊อโอ่ะ เล๊อ ปฆาปู เป่อ ปลี เต๊อ โอ่ะบาฮ” อ่า แว คีฆาโต๊ ล่อะซ๊ะ โชโม่ เก่อ คือ เน่ เม่อจา แลฮ มา แก๊ ปลี ด๊อคีฆาแต๊ท่อเซ่อก๊อแว “เซ่ศี่” ปีพอ แต๊ แว เม่ เป่อ มาเน่ เซ่ศี่ มา แก๊ ปลี เม๊ เน ฅอ เจ่อ เก๊อ แลคือ ด๊อ มูมู แล คือ เน่ เซ่”

คีฆา โต๊ ล่อะซ๊ะ ฮ๊ะคือ ต่า ด๊อ คือ แว บ่ะ มูมู พ่ะลอ ปีวา อ๊ะค่อเด เล๊อ ค่อโค่โค่ ด๊อ เต๊เน เซ่ คีคา พ่ะแว เล๊อ อ๊ะค่อ เด ย่าปาปา ด๊อ เต๊เน่ เซ่ตี่ เจ๊อ แว เต่อ เมอ แว เล๊ออ๊ะค่อเด ชา โด่ะ แว บาฮ

วี ด๊อ ปีพอ เดอ มูมู เก ปื๊อ ปีวา เก เล๊อ เด๊อ แพ๊ อ่า เก ตือ เล๊อ เด๊อ ปีวา อ๊ะโม่ อ๊ะป่า ที่แว เล๊อ ปีวา อ๊ะค่อเดก่า ด๊อ แล เซ่อแว เล๊อ ต่าชาฮี่ ปีพอ เดอ มูมู แล แว เจฮเม่ แว เล๊อ อ๊ะบ่ะ โย่ะ ต่า เล๊อ ปีวา อ๊ะฆ่อ

แพ๊ อ่า แล ต่าชาฮี่ อ่าคา ปีวา อ๊ะโม่ อ๊ะป่า จ๊ะแว อ่า แล มา เม่อจาลอ อ่าแว เซ๊อฆาแต๊ แว ปีวา อ๊ะโม่ อ๊ะป่า เต๊อ โอ่ะ แพ แวบาฮ บ่ะชา แต๊ บ่ะ แว อ๊ะ ต่าโชโม่ “ตือซู๊ญา ปา เน่อ เม๊ แล เล๊อ ต่าปฆาปู เน่อ เก๊อ บ่ะ เป๊อล่อ เป่อดอ ซ๊ะ เฆเฆ” อ่าแวเซ๊อฆา แต๊ เชอแว “เม่ เป่อ เก๊อ เป๊อล่อ เป่อ ดอ ซ๊ะ เฆเฆ” แพ๊ อ่า แล ตือ เล๊อ ต่าชาฮี่ แล เซอ ปี วา นี่อะคอ ต่าปู เต๊อซี่เซ๊อร่ะ โบ่ะ แว อ๊ะค่อ เด เน่ ล่อ วีด๊อ อ๊ะโม่อ๊ะปา แกว๊ เก ออ เล๊อ เด๊อ

เรื่อง ปฐมพยาบาล ตกต้นไม้

มีเด็กผู้หญิง 3 คนนั่งเล่นด้วยกันอยู่ริมลำธาร พวกเธอมีชื่อว่า ปีพอ ปีวา และมูมู พวกเธอเล่นด้วยกันอย่างสนุกสนาน พอเล่นไปสักพัก ปีพอรู้สึกเบื่อและอยากจะทำอะไรที่สนุก ๆ เธอจึงมองไปรอบ ๆ เธอก็เห็นต้นมะไฟต้นหนึ่งที่มีลูกดกเต็มต้น เธอจึงเรียกเพื่อนให้หันไปดูพร้อมกับชี้ไปที่ต้นไม้ต้นนั้น และพูดว่า “มันน่ากินมากเลยนะ” ปีวาตอบว่า ใช่ มันน่ากินมาก พวกเราไปเก็บกันเถอะ” พูดเสร็จ พวกเธอทั้งสามคนก็รีบวิ่งไปที่ต้นมะไฟต้นนั้น พอไปถึง มูมูได้บอกว่า “ต้นมะไฟสูงมาก ฉันไม่กล้าปีนขึ้นไป ถ้าปีนขึ้นไปแล้วตกลงมา แขนหรือขาของเราอาจจะหักได้นะ ฉันว่าเราไปหาต้นอื่นเถอะ” แต่ปีพอและปีวาไม่สนใจ และตอบมูมูไปว่า “ถ้าเธอไม่กล้าขึ้นก็รออยู่ที่นี่ พวกเราปีนต้นไม้เก่งอยู่แล้ว ไม่เห็นต้องกลัวอะไร” พอพูดเสร็จ ปีพอกับปีวาก็ปีนขึ้นไปบนต้นไม้อย่างสนุกสนาน และเก็บลูกมะไฟมากินอย่างเอร็ดอร่อย และเขาก็ได้โยนลูกมะไฟให้มูมูด้วย มูมูก็คอยมองดูพวกเธอด้วยความเป็นห่วง และคอยตะโกนบอกพวกเธอว่า “เราก็ได้กินแล้ว ลงมาเถอะ” ปีพอบอกว่า เรายังไม่ลง “เราจะเก็บลูกมะไฟให้เยอะๆ เอาไปให้คนอื่นๆ ด้วย” ปีพอกับปีวาก็ปีนและเก็บลูกมะไฟต่อ และแล้วสิ่งที่ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น ในระหว่างที่ปีวาเก็บลูกมะไฟอยู่นั้น กิ่งไม้ที่ปีวาเหยียบอยู่ก็หัก ทำให้ปีวาล่วงลงมากองอยู่กับพื้น เมื่อมูมูเห็นเลยวิ่งเข้าไปหาปีวา ส่วนปีพอก็รีบลงมา วิ่งไปหาปีวา มูมูบอกปีพอว่า “ปีวาขาหัก” ทั้งสามคนตกใจมาก มูมูบอกปีพอกับปีวาว่า “ตั้งสติแล้วหาไม้มาสองอันและเชือกมามัดขาเอาไว้ก่อน” ปีพอบอกว่า “เราอยู่ในป่า เราไม่มีเชือก” ทั้งคู่ก็ช่วยกันคิดว่าจะเอาอะไรมาใช้แทนเชือกดี แล้วทั้งคู่ก็พูดพร้อมกันว่า “เถาวัลย์” ปีพอบอกว่า ใช่แล้วเราใช้เถาวัลย์แทนเชือก งั้นฉันไปหามาให้ ส่วนมูมูก็ไปหาไม้มานะ” ทั้งคู่ก็แยกย้ายกันไปหา พอเขาทั้งคู่ได้สิ่งที่ต้องการแล้วก็รีบวิ่งมาหาปีวา มูมูเอาขาของปีวาวางบนพื้นราบแล้วเอาไม้ทั้ง 2 อันวางไว้ข้าง ๆ ขาที่หักแล้วเอาเถาวัลย์มัดติดกันระหว่างขาให้แน่นเพื่อไม่ให้ขาของปีวาบาดเจ็บมากกว่าเดิม จากนั้นปีพอและมูมูก็ช่วยกันแบกปีวาไปที่บ้าน เมื่อไปถึงที่บ้าน พ่อแม่ของปีวาเห็นว่าปีวาขาหักจึงรีบพาปีวาไปส่งที่โรงพยาบาล ปีพอกับมูมูก็ไปด้วย เพราะเป็นห่วงปีวามาก

MTB MLE

Instructional and Learning Materials Repository